

Pe 2 iunie 1984, în timpul unei cuvântări la Cimitirul Eroilor Români de la Soultzmat (Alsacia), Cicerone Ionițoiu a propus înălțarea în Franța a unui monument pentru comemorarea fraților noștri exterminați de urgența comunistă: "Dumneavoastră, care «Ați luat țara într-o pâine și ați pus dorul căpătâi» nu trebuie să uitați că «Trecutul este marmoră și prezentul, Dumnezeu», cum spune poetul doinei «De la Nistru pân' la Tisa».

Aici la Soultzmat sunt înmormântați cei care au plecat să lupte pentru întregirea României. Acolo în România sunt îngropați acei care au fărâșit-o, exterminați de cei fără Neam și Dumnezeu.

De patru ani ne adunăm și-i cinstim și pe unii și pe alții, după tradiția românească la inițiativa lui Remus Radina. Acum ne revine marea sarcină de a săpa în marmoră numele celor ce au murit în închisorile comuniste din România.

Rog să ne unim forțele și să ridicăm în lumea liberă un monument de marmoră în care să încrustăm numele celor exterminați; este datoria noastră, a supraviețuitorilor, ca un omagiu pentru acei care nu au reușit să supraviețuiască barbariei comuniste...

Imediat a lansat un apel pentru colectare de fonduri, în revista "Lupta română" organ al Consiliului Național Român, revistă redactată de Cicerone Ionițoiu: "... Să ne transformăm lacrimile n' bani și să facem o faptă demnă de a rămâne de-a pururi o amintire a exilului pentru aceia pe care nu trebuie să-i uităm niciodată..."

Ceva mai târziu, Cicerone Ionițoiu a creat propria sa revistă, "Deșteaptă-te Române!", în scopul de a înviora lupta împotriva blestemului regim comunist. El a publicat și aici apelul pentru colectarea de fonduri necesare înălțării monumentului. În fiecare număr, el publică numele donatorilor. Erau cam aceiași Români din exil care răspundeau la chemările pentru susținerea luptei anticomuniste.

Se realizase suma de aproximativ 40.000 de franci și donațiile încetaseră. Cicerone Ionițoiu, care sperase să colecteze câteva milioane de franci pentru construirea unui grandios monument, era foarte decepționat și nu putea începe lucrările mult așteptate.

În anul 1988, Sergiu Grosu m'a rugat să caut mormântul unei tinere române, Florica Lefter, moartă de tuberculoză în anul 1919 la Paris și înmormântată în cimitirul Pere Lachaise. Aveam o fotografie și, cum mormântul dispăruse din registrele cimitirului, am pornit să cercetez toate mormintele din acest vast așezământ. Dar mormântul tinerei Române nu mai exista. Crucea de fier fusese distrusă de timp; iar Francezii confiscă și revând lucurile din cimitir de care nu se mai ocupă nimeni.

În căutările mele, am găsit un mormânt simbolic cu o placă de granit, oferită de generalul Charles de Gaulle, rezistenței Franceze. M'am dus la Cicerone Ionițoiu și i-am spus:

- Vezi că fondurile pentru monumentul pe care l-ai plănit sunt insuficiente și nimeni nu mai donează bani. Ce-ar fi să urmezi exemplul generalului de Gaulle, să construiești un mormânt simbolic? Cicerone Ionițoiu a fost imediat de acord. Am pornit amândoi la cimitirul Pere Lachaise să cumpărăm un loc, dar locurile disponibile aici erau situate într'un carcu izolat, o groapă imensă plină de dărâmături, de cavouriile demolate. Am plecat la cimitirul Montmartre (nume predestinat, însemnând la origine "muntele martirilor"), în nordul Parisului, unde am găsit mai multe locuri propuse la vânzare, dintre care unul aproape de intrare, pe prima linie. L-am sfătuit pe Ionițoiu să se grăbească pentru a nu se vinde. El l-a cumpărat imediat, curând au început lucrările.

După montarea plăcii de granit, de 1x2 m.,

Istoricul mormântului simbolic românesc de la Paris

Ionițoiu a stabilit un text pentru a fi scris pe placă și, conform dispozițiilor legale, a cerut autorizarea la primăria Parisului. Iată textul:

"Martirilor Români exterminați în închisorile comuniste, pentru credință în Dumnezeu și pentru apărarea libertății țării lor. Refugiații politici recunoscători"

Dar autorizația a fost respinsă pentru că Ionițoiu arăta clar că Români au fost exterminați de comunisti. Un funcționar al primăriei ne-a comunicat că textul nu respectă "neutralitatea" și că cineva poate pune o bombă. Am alcătuit cu următorul text mai scurt (nu trebuie uitat că săparea în piatră a fiecărei

Parisului, reprezentanții sindicatului polonez "Solidaritatea", ai asociației chineze pentru democrație și ai altor comunități din țările victime ale comunismului. Au participat nenumărați Români din Europa, printre care Dumitru Ionescu și Cornel Mareș (Elveția), Liliana Vasilescu (Belgia), Adriana Stăncescu (Luxemburg), Paul Morcov și Costel Mareș (Germania) și circa 200 de Români din Franța, printre ei fiind Monica Lovinescu, Alexandru Herlea, surorile Maria și Cristina Tudurim frații Cătălin și Radu Dinulescu, Victor Popescu, Eugen Otparlic, Alexandru Rădulescu, Radu Chesaru (student din România).

Slujba a fost oficiată de preoți ortodocși și greco-catolici români. Ridicând marama care acoperea scrisul de pe placă mormântului simbolic, Corneliu Coposu a spus: "Mă plec cu smerenie în amintirea sutelor de mii de frați și părinți din familiile noastre exterminați prin închisorile și lagărele de muncă forțată, de pe întreg teritoriul țării românești, de diabolicul sistem comunist. Noi suntem recunoscători exilului luptător care a constituit strigătul de alarmă în lumea liberă asupra dramei românești. Îi mulțumesc prietenului Cici Ionițoiu care cu perseverență ce l-a caracterizat toată viața a dus la înfăptuire acest minunat loc de reculegere și înfrățire românească, departe de țară, dar totuși foarte aproape de tradiția strămoșească de a-și cinsti eroii. Dumnezeu să-i odihnească pe frații noștri morți pentru apărarea independenței și hotărârilor firești ale neamului românesc".

Mormântul simbolic românesc de la cimitirul Montmartre

litere costă 50 de franci). Iată acest text: "1944-1989. Românilor căzuți pentru Dumnezeu și democrație. Români exilați".

Dar autorizația nu venea.

La începutul anului 1990, s'a anunțat sosirea regretatului Corneliu Coposu la Paris. Ionițoiu era invitat în Germania. L-am întrebat: "Ce-ar fi dacă am inaugura mormântul simbolic la venirea lui Corneliu?". Ionițoiu mi-a răspuns: "Ar fi minunat, dar nu cred că vei putea obține autorizația". Timp de o săptămână am asaltat fără încetare primăria Parisului, care cu două zile înainte de inaugurare mi-a dat autorizația. Textul, care era scris cu creionul pe placă, a fost săpat imediat.

Duminică 25 februarie 1990, mormântul simbolic a fost inaugurat în prezența lui Corneliu Coposu. Au mai fost prezenți: Pierre-André Perissol adjunct al primarului

Ionițoiu și Radu Chesaru, unul din tinerii veniți din țară și care a participat la evenimentele din Decembrie 1989, fiind scos chiar din Jilava.

Cicerone Ionițoiu organizează în fiecare an, de "Ziua Eroilor" (la Înălțarea Domnului), o mișcătoare ceremonie cu depunere de coroane de flori. Subsemnatul a obținut de la guvernatorul militar al Parisului ca doi instrumentiști militari să intoneze semnalul pentru morți.

Când neocomunismul va dispărea ca un vis urât, personalitățile române importante vor începe vizita lor la Paris cu depunerea unei coroane pe mormântul simbolic de la Montmartre și vor vărsa o lacrimă în amintirea sângelui martirilor noștri.

Remus Radina